

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van 2013 van de gemeenteraad en de griffie. Het jaar is weer voorbij gevlogen! Het was een dynamisch jaar en het is moeilijk om een hoogtepunt te noemen. Zo hebben we bijvoorbeeld de burgemeester herbenoemd, is er een nieuwe gemeentesecretaris en hebben 2 nieuwe partijen hun intreden gedaan in de Renkumse politiek. Wij danken u voor weer een inspirerend jaar en wensen u veel plezier met het lezen van dit jaarverslag!

Kengetallen 2013

Ook in 2013 is er weer een groot aantal keren vergaderd. Dit jaar kwam de raad één keer meer bijeen dan vorig jaar. De commissie Inwoners kwam 2 keer minder bijeen en de commissie Leefomgeving 2 keer meer. Dit resulteerde in de behandeling van 71 agendapunten in de raad. Twee minder dan vorig jaar. Het aantal ingediende moties is bijna gehalveerd en het aantal amendementen is gelijk gebleven.

Vergaderingen	2012	2013
Agendacommissie	10	10
Fractievoorzittersoverleg	6	8
Werkgeverscommissie	3	2
Raad	12	13
Besloten raad	0	1
Commissie Inwoners	10	8
Commissie Leefomgeving	5	7
Commissie Bedrijvigheid	8	8
Commissoriale vergadering	0	0
Gecombineerde commissie	2	1
Besloten commissie	0	0
Rekenkamercommissie	11	10
Rekeningcommissie	4	0
Agendapunten (raad) excl. opening enz.	73	71
Amendementen	39	39
Moties	41	23
Insprekers	13	5
Vragenuurtje	24	15
Raadsbrieven	29	53
Werkgroep bezuinigingen raadsbudget	0	0
RTA werkgroep bestuursfilosofie	2	0
Raads werkgroep bestuursfilosofie	5	0

Vragen

Via de Lijst Ambtelijke Bijstand zijn in 2013 door de raadsleden 61 vragen gesteld. In 2012 waren dit er 28 meer, namelijk 89.

Fracties	Aantal LAB vragen	
	2013	2012
D66	23	31
GroenLinks	17	27
VVD	4	9
CDA	3	8
GemeenteBelangen	6	5
PvdA	6	3
FJB	0	
RZS	0	
D66/GL	1	
D66/GB	1	
Totaal	61	89

De 'oppositie fracties', in dit geval alleen nog D66 en GroenLinks, spanden ook dit jaar weer de kroon met gezamenlijk 58 vragen, hetgeen bijna 70% van het geheel is.

Hoeveel technische vragen er gesteld zijn, is niet precies bekend. De bedoeling bij technische vragen is immers om rechtstreeks contact op te nemen met de betrokken ambtenaar. Deze vragen komen dan ook niet (altijd) langs de griffie. De antwoorden worden veelal wel via de griffie verstuurd.

Raadsactiviteiten

In 2013 zijn er veel activiteiten georganiseerd waarbij een deel van de raad steeds in wisselende samenstelling betrokken was. Dit houdt onder andere verband met de komende verkiezingen in 2014.

De vele bijeenkomsten stonden vooral in het teken van 3B4, van de decentralisaties in het sociale domein en de bezuinigingen.

Een opmerkelijk proces is dit jaar gevolgd bij de behandeling van het meerjarenbeleidsplan.

Op 2 oktober werd de behandeling van het MJB doorgeschoven naar een later tijdstip. Een aantal fracties had behoefte aan een overleg tussen de financieel deskundigen van de fracties en de ambtelijke organisatie om mogelijk nieuwe voorstellen te formuleren. Dit overleg vond op 17 oktober 2013 plaats.

Op 23 oktober sprak de raad vervolgens oriënterend over het MJB, de begroting en de najaarsnota.

In totaal stelden de verschillende raadsfracties 227 technische vragen over de financiële stukken.

De raad heeft in gezamenlijkheid naar alternatieven willen zoeken en daarbij de samenwerking gezocht met de ambtelijke organisatie.

Misschien is dit wel een mooi begin geweest om een andere werkwijze te vinden voor de begrotingscyclus. Laten we dit oppakken in 2014.

Commissies

Vrijwel alle raadsleden hebben ook in 2013 weer een groot deel van hun tijd gestoken in het werk voor de verschillende commissies. Een overzicht:

In 2013 is het fractievoorzittersoverleg 8 keer bij elkaar geweest. Op de agenda van het Fvo stonden dit jaar o.a de herbenoeming van de burgemeester, de bestuursfilosofie, de dualiseringskorting en de verkiezingen.

De agendacommissie heeft in 2013 10 keer vergaderd. Naast het bepalen van de agenda's voor de commissies en de raad heeft de agendacommissie ook een rol wat betreft de kwaliteitsbewaking van de raadsvoorstellen. In dat kader is de prijs voor het beste raadsvoorstel 2013 in februari 2014 bekend gemaakt.

'Trending topics' in de commissie Inwoners waren: het Integraal huisvestingsplan, de Algemene subsidieverordening en de Decentralisaties in het sociale domein. In de commissie Leefomgeving zijn naast het bestemmingsplan Munninghofflaan nog 5 bestemmingsplannen aan de orde geweest. De commissie Bedrijvigheid besteedde veel aandacht aan de bestuursfilosofie, de APV en de toekomst van de Stadsregio. De rekeningcommissie heeft de jaarrekening van de gemeente Renkum voorbereid en voerde daarover overleg met de accountant. De klankbordfunctie van de rekeningcommissie voor de Rekenkamercommissie komt nog steeds wat lastig van de grond, maar er is in ieder geval regelmatig contact geweest tussen de voorzitters van beide commissies.

De Rekenkamercommissie (Rkc) heeft in 2013 twee onderzoeken aangeboden aan de raad: het onderzoek naar Woningbouwbeleid en het onderzoek naar de Leges en Tarieven. De Rekenkamercommissie heeft het onderzoeksprogramma voor 2014 aan de raad aangeboden en stelt een eigen jaarverslag op over 2013.

De werkgroep werkgroep verzorgt de aansturing van de griffie als werkgever en is in 2013 tweemaal bijeen geweest.

Naast deze vaste commissies is er ook nog een aantal werkgroepen actief geweest in 2013, dit zijn de raadsklankbordgroep 3B4 sport en de werkgroep bestuursfilosofie.

Verkiezingen 2014

Op 19 maart 2014 gaan we weer naar de stembus en kiezen we wie ons mag vertegenwoordigen in de raad de komende vier jaar. Het jaar voor de verkiezingen is altijd wel goed voor de nodige beweging in de politiek. Verschillen worden meer benadrukt, standpunten wat aangescherpt, de balans wordt opgemaakt.

Dit jaar heeft de Renkumse politiek het nog ietsje spannender gemaakt dan andere keren. Twee CDA leden verlieten de fractie, GemeenteBelangen stapte uit de coalitie en tot slot verlieten vier van de vijf VVD leden de fractie. Een en ander betekent dat we in 2014 met acht partijen de verkiezingen in gaan.

VVD, PvdA, CDA, D66, GroenLinks, GemeenteBelangen, Renkum Zelfstandig en Sociaal en Partij Renkumse Dorpen. Een kleurrijk politiek palet voor onze kiezers om uit te kiezen.

Ook dit jaar heeft de griffie weer een draaiboek voor de gemeenteraadsverkiezingen gemaakt. In dit draaiboek vindt u alle belangrijke data en alle activiteiten die in aanloop naar de verkiezingen worden georganiseerd.

Wist u dat ...

- er gemeenten zijn die veel moeite hebben met het vinden van nieuwe raadsleden en wij met de nieuwe aanwinst van dit jaar bijna 2 raden kunnen bemensen.
- de griffier een toespraak mocht houden tijdens de jaarlijkse fakkelopocht van Amnesty International en dat ze dat best spannend vond.
- de griffiemedewerker begonnen is met de Leergang voor Raadsadviseur, zodat ze u in 2014 nog beter van dienst kan zijn.
- er weer een overdrachtsdocument is gemaakt door de ambtelijke organisatie om u op weg te helpen met alle lopende dossiers voor de komende raadsperiode.
- dat we ook dit jaar weer verder gaan met speeddaten, gewoon omdat het zo leuk is.
- bijna iedereen zich ergert aan het stellen van technische vragen in de commissie- en raadsvergaderingen, maar dat we het nog steeds doen.
- dat een jaar oorspronkelijk maar tien maanden telde en een zomerreces van twee maanden dus eigenlijk heel logisch is.
- het er niet op aan komt hoe oud men is, maar hoe men oud is.
- de social media niet altijd het meest sociale gezicht van mensen laat zien.

Bestuursfilosofie

Ook dit jaar heeft bestuurlijk gezien voor een groot deel in het teken gestaan van de zoektocht naar een nieuwe bestuursfilosofie. Een eerste processtap was de strategische Kadernotitie die in oktober 2013 het licht zag. De titel van de Kadernotitie zegt al veel over de richting waarin we met de bestuursfilosofie uitgaan; "Loslaten in Verbondenheid". Met het toepassen van dit motto wil de gemeente aangeven dat we willen meebewegen en waar nodig anticiperen op de veranderende samenleving. Voor zowel de raad, het college, de ambtelijke organisatie betekent dit zoeken naar de balans tussen 'het zich op afstand zetten' van de samenleving en toch in verbinding blijven met elkaar. Ofwel we willen een veerkrachtige en procesgerichte gemeente zijn met (ver)binden als credo. Het proces naar een nieuwe bestuursfilosofie werkt tot nu toe in elk geval al verbindend.

JASPER VERSTAND

Het was politiek gezien een bewogen jaar. Inhoudelijk is er gelukkig zoveel mogelijk doorgevoerd. Maar de politieke strubbelingen leidden daar wel van af.

Bij deze mijn hoogtepunten:

- De werving van nieuwe raadsleden. Is erg succesvol gebleken. En ook de aansluitende workshops.
- De vaststelling van de nieuwe ambitieuze Milieunota
- Het zoeken naar nieuwe meerderheden in de raad na het vervallen van de meerderheid van de coalitie, is gunstig gebleken voor de verhoudingen in de raad
- Bescherming Dorpsbos Doorwerth

Dieptepunt:

- Bestemmingsplan Munninghofflaan
- Proces besluitvorming MFC

Bijzondere griffieactiviteiten

Voor de griffie stond een aantal grote projecten centraal in 2013. Naast de ondersteuning in het kader van de besturingsfilosofie en de herbenoeming van de burgemeester, hebben we veel tijd gestoken in het voorbereiden van de verkiezingen.

In maart is een eerste bijeenkomst georganiseerd voor iedereen die geïnteresseerd is in de lokale politiek. De opkomst was boven verwachting! Alle partijen hadden zich goed geprofileerd met een leuk aangeklede markt kraam en waren in grote getale aanwezig.

Deze bijeenkomst hebben we een vervolg gegeven met een algemene informatieve bijeenkomst in april. Daar hebben we meer informatie gegeven over de lokale politiek en de mogelijkheden die een raadslid heeft om daar een rol in te vervullen. Daarbij hadden we twee raadsleden en een commissielid uitgenodigd die hun visie hebben gegeven.

Vervolgens hebben we voor de mensen die serieus overwogen zich aan te sluiten bij een partij 5 workshops gegeven. De thema's van de workshops waren: Staatsrecht, de gemeente, de gemeenteraad, do's & don'ts en integriteit. De workshops zijn afgesloten met het uitreiken van een deelnamecertificaat door de burgemeester. De reacties van de deelnemers en evaluatieformulieren leren ons dat de bijeenkomsten als heel waardevol en ontzettend leuk zijn ervaren. Ook wij van de griffie vonden het geweldig om te doen! Uiteindelijk hebben ook vrijwel alle deelnemers aan de workshops zich aangesloten bij een partij en een groot deel staat nu zelfs op de kieslijst! We hopen dat we hebben bijgedragen aan de kennis en kunde van de toekomstige raad, of anders in ieder geval de onderlinge band hebben versterkt.

RAYMOND DEN BURGER

Het raadsjaar 2013 valt voor mij duidelijk in twee delen uiteen. De eerste helft van het jaar werd, zeker voor mij als lid van de Commissie Leefomgeving, gedomineerd door een indrukwekkende inhaalslag op het gebied van de bestemmingsplannen. De Wet ruimtelijke ordening verplicht alle gemeenten om uiterlijk 1 juli 2013 alle bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar te hebben geactualiseerd. Een krachttoer, waar de gemeente Renkum zich op lovenswaardige manier van gekwetten heeft.

Ondanks dat in de nieuwe bestemmingsplannen hoofdzakelijk al bestaande situaties zijn vastgelegd, ademen zij alle een moderne sfeer uit, waarin voor inwoners en bedrijven meer vrijheid is ontstaan als het om het gebruik van vooral de eigen woning gaat. Daarbij is goed ingespeeld op de ruimere mogelijkheden om vergunningvrij te bouwen.

De tweede helft van het jaar werd toch vooral duidelijk dat de gemeenteraadsverkiezingen dichterbij komen. Er leek zich meer profileringsdrang van de raad eigen te hebben gemaakt en de vaststelling en vernieuwing van kandidatenlijsten bij de verschillende partijen leidde ertoe dat interne verschillen van inzicht dusdanig uitvergroot werden dat de samenstelling van de coalitie veranderde, dat er gewisseld werd van partij en dat de raad 'verrijkt' werd met twee nieuwe fracties, die ook aankondigden aan de aanstaande verkiezingen deel te nemen. Voor de toeschouwer zal niet altijd duidelijk zijn geweest wat deze inhoudelijke verschillen waren. Niet zozeer het 'wat' als wel het 'hoe' heeft bijgedragen aan deze ontwikkelingen. Daar zullen wij ons als raadsleden van bewust moeten zijn.

Als rode draden bleven er het gehele jaar de benarde financiële positie en de decentralisaties in het sociaal domein. Voor alle gemeenten geldt dat de door het Rijk beperkt beschikbaar gestelde middelen nopen tot harde ingrepen in zaken die tot een paar jaar geleden voor velen vanzelfsprekend waren. Dat geldt ook voor de gemeente Renkum, maar tot op heden hebben wij ons daar goed doorheen geslagen. Kortom 2013 was een enerverend jaar, met alle redenen tot tevredenheid maar ook tot de nodige zelfreflectie.

MONIQUE VAN GERWEN

In 2013 leek uiteindelijk de raad meer de regie over het bestuur te nemen. Besturingsfilosofie en loslaten is het motto. Een belangrijk moment dat we echt met elkaar aan het werk gingen!

En dat dan in een raad met 23 mensen, 4 griffiemedewerkers, een raadsvoorzitter, college en alle medewerkers in de gemeentelijke organisatie. Ook al zijn we in de raad vaak politieke opposanten, we zijn ook collega's. 23 totaal verschillende mensen, samen met een grote verantwoordelijkheid en die allemaal hun uiterste best doen in het belang van de inwoners en de gemeente. Veel mensen hebben dit afgelopen jaar mooie dingen meegemaakt, maar velen persoonlijk ook zware ervaringen gehad. Ook al zijn we politiek en qua stijl verschillend, alleen maar met elkaar kun je goed besturen. Soms iets meer tijd voor je collega's, voor degenen die met en voor je werken vergroot het begrip voor elkaar. In alle bestuurlijke drukte hebben we daar soms te weinig tijd voor. Daarom was ook de heidag met de fractievoorzitters belangrijk. Goed dat op zo'n dag we elkaar nog meer hebben leren kennen en onvermoede kanten zagen.

Het was ook bijzonder om onderdeel uit te maken van de vertrouwenscommissie voor de herbenoeming van de burgemeester.

Een bijzonder jaar, ook voor mij. Mijn laatste volle raadsjaar na 2 periodes en daarvoor al een periode als commissielid. Het is tijd voor nieuwe mensen in de raad, zeker ook in het licht van de keuzes die er in en voor de gemeente gemaakt moeten worden. Ruimte voor nieuwe mensen komt er alleen maar als je opzij kan stappen, dus dat ga ik doen. Wat niet wil zeggen dat ik het niet enorm zal missen, maar er liggen nu al leuke nieuwe uitdagingen voor me klaar.

Hopelijk krijgen nieuwe raadsleden de kans te groeien en ervaren raadsleden frisse impulsen.

Terug en vooruitblik griffier

2013 kende mooie, inspirerende en enerverende momenten.

Inspirerend waren de workshops met aspirant raadsleden. Dit initiatief is zo goed bevallen dat de griffie op verzoek van de deelnemers ook in 2014 bijeenkomsten gaat organiseren. En het deelnemersaantal is uitgebreid met nog een aantal aspirant fractieleiden.

Inspirerend is ook het proces rond de besturingsfilosofie. Op 11 december 2013 gingen (aspirant) raads-, commissieleiden tijdens een workshop met elkaar in gesprek over verschillende thema's die samenhangen met het motto Loslaten in Verbondenheid. Gevraagd werd om samen begrippen als vertrouwen, controle, verbinding e.d. in volgorde van belangrijkheid te plaatsen. Opvallend was dat alle groepjes "vertrouwen" het meest belangrijke thema vonden. Wellicht is een aanvulling op ons motto op zijn plaats; "Loslaten in Vertrouwen en Verbondenheid".

De zoektocht naar de besturingsfilosofie gaat in 2014 zeker nog voort.

De raad zal zich moeten buigen over een nieuwe invulling van zijn drie hoofdtaken; kaderstelling, volksvertegenwoordiging en controle. Zeker nu de tendens is om steeds meer in regionaal verband op te pakken.

De griffie wil de raads- en commissieleiden graag bij deze heroriëntatie ondersteunen.

Vooruitblikkend naar 2014 zijn vooral de aanloop naar de verkiezingen en de tijd daarop volgend een "hot item". Nadat de verkiezingsuitslag bekend is, de eerste overwinningsoes uitgeslagen en de nodige wonden gelikt zijn, begint het proces rond de coalitievorming. Een enerverende tijd voor alle fracties. Zeker voor de fracties die aan het coalitieproces deelnemen. De griffie heeft ook dit keer een handreiking geschreven voor het tot stand komen van een coalitieakkoord. Wanneer alle formaliteiten rond het afscheid en de benoemingen zijn afgerond, start het introductieprogramma voor de nieuwe raad. De voorbereidingen zijn in volle gang!

De organisatie heeft samen met de griffie een overdrachtsdocument voor u opgesteld en er komt een digitaal raadshandboek waarin u praktische tips en uitleg vindt over de werkwijze van onze raad.

Presentie raadsleden tijdens raadsvergaderingen

De samenstelling van de raad is in 2013 nagenoeg ongewijzigd gebleven. Het tijdelijk ontslag van mw Külci (PvdA) is in juni gewijzigd naar een definitief ontslag. Dhr. Ter Huurne heeft haar raadslidmaatschap overgenomen. In 2013 is het zes keer voorgekomen dat een raadslid afwezig was tijdens de raadsvergadering. In 2012 was dit vijf keer.

	30/1	27/3	3/4	24/4	29/5	26/6	2/10	3/10	23/10	6/11	27/11	18/12
Th. H.J. Bartels	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
G. Beekhuizen	A	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
H.J. van den Berg-van Zijl	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
D.A. Bondt	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
R. Bouwman	P	P	P	A	A	P	P	P	P	P	P	P
R.J.B. den Burger	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
C.L.M. Erkens	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
T.T.M.G. Erkens	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
D. Gerritsen	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
M. van Gerwen	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
J.T. Hageman	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
A.G.F. ter Huurne	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
A.J. Leeuwis	P	P	P	P	P	P	P	P	A	P	P	P
M. Meertens	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
H. Miltenburg	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
P. Minderhoud	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
P. van der Pas	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
M.C.M.L. Pols-Haupt	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
T.B. Rodenburg	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
C.B. de Roo	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
E. Schoevaars	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
H.J. Tiemens	P	P	A	P	A	P	P	P	P	P	P	P
J. Verstand	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P

A = afwezig met bericht; P = present